

KLIIMAMINISTEERIUM

MÄÄRUS

Tallinn

Kuupäev digiallkirjas
nr 1-1/24/14

Rohetehnoloogiate arendamise toetuse andmise
tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 8 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kohaldamisala

(1) Määrusega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17–75), artikli 18 lõikes 1 nimetatud taaste- ja vastupidavuskavas (edaspidi *taastekava*) nimetatud investeeringu 2.3 „Rohetehnoloogiate arendusprogrammid“ põhitegevuse „Innovaatilistele rohetehnoloogiatele keskenduvate iduettevõtete arendusteenused“ raames antava iduettevõtete prototüüpide arendamise ja tehnoloogiate piloteerimise toetuse (edaspidi *toetus*) andmist.

(2) Toetuse taotlemisele, taotlejale ja partneritele esitatavatele nõuetele, taotluse rahuldamisele, toetuse maksmisele, projekti tegevuste elluviimisele, toetuse tagasinõudmisele, toetusest teavitamisele ja aruandlusele kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määrust nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ (edaspidi *üldmäärus*).

(3) Toetuse taotluse ning toetuse kasutamise seotud teave, kuludokumendid ja aruanded esitab taotleja või toetuse saaja esindaja digitaalselt allkirjastatuna Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2014. a määruses nr 121 „Struktuuritoetuse registri pidamise põhimäärus“ nimetatud struktuuritoetuse registri e-toetuse keskkonnas (edaspidi *e-toetuse keskkond*).

(4) Määruse alusel antav toetus on riigiabi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses või vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses.

(5) Toetust antakse väike- ja keskmise suurusega ettevõtjale (edaspidi *VKE*), kes vastab käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktile 11. Ettevõtja suurus määratakse vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi *üldise grupierandi määrus*) lisale 1.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk, valdkonnad ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on panustada majanduse roheüleminekusse, sh keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisse. Eesmärgi saavutamiseks toetatakse iduettevõtteid, kes arendavad ja levitavad innovaatilisi rohetehnoloogiasid, mis panustavad kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse või kliimamuutustega kohanemisse, sh läbi ressursside (sh loodusvarade ja teise toorme) kasutuse tootlikkuse ja tõhususe suurendamise ja väärindamise, energiatõhususe, ringmajanduse ja seda toetavate ärimudelite edendamise, kohalikul tasandil rohearengut soodustavate lahenduste kasutuselevõtu, liikuvuse ja logistika keskkonnakestliku edendamise, looduspõhiste lahenduste rakendamise ja ohutu materjaliringluse edendamise, digitaliseerimise ja automatiseerimise.

(2) Toetatakse tegevusi, mis panustavad kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse või kliimamuutustega kohanemisse järgmistes valdkondades:

- 1) materjaliteadus, ressursside väärindamine, sh kestliku ressursikasutuse tootlikkuse ja tõhususe suurendamine (hõlmab ka energiatõhusust), ohtlike kemikaalide kasutuse vähendamine ja ohutute alternatiivide kasutuselevõtu edendamine;
- 2) kohaliku elukeskkonna rohetehnoloogiliste lahenduste rakendamine, sh looduspõhised lahendused;
- 3) liikuvuse ja logistika keskkonnakestlik edendamine;
- 4) muud olulise keskkonna- ja kliimapanusega rohetehnoloogiad, mille panus on selgelt välja toodud ja põhjendatud.

(3) Toetuse abil ellu viidud projekt panustab meetme väljundnäitajasse, milleks on vähemalt kümne iduettevõtte toetamine, kes arendavad innovaatilisi rohetehnoloogiasid.

(4) Toetatud projektid panustavad muuhulgas ka järgmistesse taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi RRF) ühistesse näitajatesse:

- 1) RRFCI09 – toetatavad ettevõtjad, sh RRFCI09a toetatavad väikesed ja mikroettevõtjad;
- 2) RRFCI06 – ettevõtjad, keda on toetatud digitaaltoodete, teenuste ja rakendusprotsesside väljatöötamiseks või vastuvõtmiseks, sh RRFCI06aa ehk ettevõtjad, mis saavad toetust digitehnoloogia ja -lahenduste arendamiseks, sh väikesed ja mikroettevõtjad, ja RRFCI06ba ehk ettevõtjad, mis saavad toetust digitaaltoodete, teenuste ja rakendusprotsesside kohandamiseks, sh väikesed ja mikroettevõtjad.

(5) Toetuse abil ellu viidud projekti tulemusnäitajaks on rohetehnoloogia valmidustaseme (edaspidi TRL) tõus järgmisele või järgmistele tasemetele.

§ 3. Terminid

(1) Määruse tähenduses on:

- 1) *projekt* – kindlaks määratud eesmärgi, tulemuse, eelarve ja piiritletud ajaraamiga tegevus või seotud tegevuste kogum, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse ja kasutatakse;
- 2) *toetuse saaja* – juriidiline isik, kelle taotlus on rahuldatud käesolevas määruses sätestatud korras;
- 3) *abikõlblikkuse periood* – ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõppevad ning projekti tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud tekivad ja tasutakse;
- 4) *projekti kogumaksumus* – projekti elluviimiseks tehtavate toetatavate ja mittetoetatavate kulude kogusumma;
- 5) *väljundnäitaja* – näitaja, mille abil mõõdetakse projekti konkreetseid tulemusi. Väljundnäitaja kirjeldab tulemuse poole liikumise progressi ja on otseselt seotud toetatavate tegevustega;

6) *tulemusnäitaja* – näitaja, mille abil mõõdetakse toetatud sekkumiste mõju ning mis kajastab eelkõige vahetule sihtrühmale, sihtpopulatsioonile või rohetehnoloogia kasutajatele avalduvat mõju. Tulemusnäitaja peab peegeldama toetatava tegevuse otsest tulemust ja mõju selle otsestele adressaatidele, sihtrühmale või kasutajatele kindla ajaperioodi jooksul alates projekti väljundi saavutamisest või projekti lõpust;

7) *toetatav kulu* – projekti toetusest rahastatava tegevuse elluviimiseks vajalik ja mõistlik kulu, sh toetus ja omafinantseering, mis on tekkinud abikõlblikkuse perioodil ning mille aluseks olevad tegevused on kooskõlas Eesti ja Euroopa Liidu õigusega, käesoleva määruse ning üldmääruse nõuetega;

8) *omafinantseering* – toetuse saaja või partneri poolt kaetav abikõlblik osa toetatava tegevuse kuludest vastavalt käesolevas määruses seatud tingimustele ja abimääradele. Käibemaks võib olla osa toetatavate tegevuste kuludest juhul, kui see ei ületa tegevuse omafinantseeringu osakaalu ning mille puhul on tõendatav, et vastavalt käibemaksu reguleerivatele õigusaktidele ei ole tasutud käibemaksu sisendkäibemaksuna õigust maha arvata või käibemaksu tagasi taotleda ja käibemaksu ei hüvitata ka muul moel;

9) *ostumenetus* – riigihangete seaduse tähenduses hankijaks mitteoleva isiku korraldatav riigihangete seaduse § 3 nõuetele vastav asjade, teenuste või ehitustööde hankimine;

10) „*ei kahjusta oluliselt*“ *põhimõte* – põhimõte, mille kohaselt ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnanäesmärgile;

11) *iduettevõtte* – käesoleva määruse tähenduses Eestis registreeritud VKE või FIE, kelle arendatav uus, innovaatiline, rohetehnoloogiline kliima ja keskkonnaga seotud lahendus aitab kaasa kliimamuutuste leevenemisele või nende mõjudega kohanemisele ja panustab oluliselt keskkonnanäesmärkide saavutamisele ning lahendus on turul potentsiaalselt skaleeritav;

12) *partner* – juriidiline isik, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kes osaleb toetatavas tegevuses ja kellel tekivad selle käigus abikõlblikud kulud. Partner ei ole toetuse saajale töövõtja ega teenuse osutaja;

13) *rohetehnoloogia* – kestlik tehnoloogia, mis väldib või vähendab kogu elutsükli ulatuses inimtegevuse mõju keskkonnale ja kliimale. Rohetehnoloogia kasutab maksimaalselt ära taastuvaid energiaallikaid ja materjale, tagades minimaalse ressurside, sh energia kasutuse. Rohetehnoloogia määratluses ei piirdata vaid kasutusfaasiga, vaid arvestatakse toote või teenuse kogu elutsükli ulatust (toorme kavandamine ja tootmine, toote tootmine, levitamine ja pakendamine, korduskasutus, lõplik kasutusest kõrvaldamine, ümbertöötlus);

14) *innovatsioon* – uute ideede ja teadmiste kasutamine uudsete lahenduste rakendamiseks, mis hõlmab toodete ja teenuste väljatöötamist ning uuendamist;

15) *tootearendus* – protsess, mis algab toote või teenuse äriidee genereerimisest ja lõpeb uue toote või teenuse turule toomisega, sealhulgas tuleb silmas pidada, et kui tegemist on riigiabiaga, tuleb üle vaadata definitsiooni vastavus üldise grupierandi määruse artikli 2 punktiga 86 uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste arendamine;

16) *toote või teenuse prototüüp* – kontseptsiooni või protsessi testimiseks ehitatud esialgne proovitoode, mudel või versioon, mida saab kopeerida ning vajaduse korral täiendada ning mis vastavalt üldise grupierandi määruse artiklile 25 liigitub tootearenduseks;

17) *tehnoloogilise valmiduse tase* – klassifikaator, mis võimaldab hinnata arendatava tehnoloogia küpsust ja seda, kui kaugel on tehnoloogia turuvalmidusest. Tehnoloogilise valmiduse tasemete klassifikaator on kättesaadav KIKi koduleheküljelt;

18) *rohetehnoloogia piloteerimine* – uue toote, teenuse või tehnoloogia testimine või proovimine väikses mahus või piiratud või kontrollitud keskkonnas enne selle täielikku rakendamist;

19) *raskustes olev ettevõtja* – ettevõtja, mis vastab üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 18 või IPCEI teatise punkti 10 alapunktis (a) nimetatud kriteeriumitele, välja arvatud iduettevõtte või kasvuettevõtte, mille puhul ei arvata aktsia- või osakapitali hulka ülekursi;

20) Teadus- ja arendustöötaja - teadus- ja arendustegevusega tegelev vähemalt magistrikraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga isik.

§ 4. Vahendusasutus

(1) Vahendusasutus on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*).

§ 5. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

(1) Toetust antakse üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkti c alusel.

(2) Üldise grupierandi määruse alusel toetuse andmisel kohaldatakse konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud. Abil peab olema ergutav mõju vastavalt üldise grupierandi määruse artiklile 6.

(3) Toetust ei anta üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2– 6 sätestatud juhtudel, sh raskustes olevale ettevõtjale ja taotlejale, kellele Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu eelneva otsuse alusel, millega sama liikmesriigi antud abi on tunnistatud ebaseaduslikuks või väärkasutatuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasi maksta.

(4) Kui tegevuseks antav toetus on vähese tähtsusega abi, järgitakse abi andmisel Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2023/2831, 13. detsember 2023, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes regulatsiooni. Vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mistahes kolme aasta jooksul ületada 300 000 eurot ühe ettevõtja kohta. Ühe ettevõtja määratlusel lähtutakse eelnimetatid Euroopa Komisjoni määruse artikli 2 lõike 2 definitsioonist.

(5) Ebaseadusliku või väärkasutatud riigiabi korral nõuab vahendusasutus toetuse koos intressiga tagasi vastavalt konkurentsiseaduse §-le 42.

(6) Kui toetus on riigiabi, ei tohi enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist teha kulutusi, mille hüvitamist soovitakse, ega võtta kulude aluseks olevaid kohustusi.

2. peatükk

Toetatavad tegevused ja kulud ning toetuse osakaal

§ 6. Toetatavad tegevused

(1) Toetuse abil teostatud projekt peab panustama §-s 2 nimetatud eesmärki, valdkonda ja tulemusnäitajasse ning selle kaudu meetme väljundnäitajasse.

(2) Määrusega toetatakse innovaatiliste rohetehnoloogiate ja -lahenduste (edaspidi rohetehnoloogia) arendamist, piloteerimist ja intellektuaalomandi esmakaitse taotlemist.

§ 7. Toetatavad kulud

(1) Toetatavaks kuluks on taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud tegevuste elluviimiseks tehtud vajalik ja mõistlik kulu, mis tekib abikõlblikkuse perioodil ning mille aluseks olevad tegevused on kooskõlas Eesti ja Euroopa Liidu õigusega.

(2) Toetatav kulu on rohetehnoloogia arendamise, piloteerimise ja intellektuaalomandi esmakaitse taotlemisega seotud kulu:

- 1) projektijuhtimise kulu (sh raamatupidamine) või projektijuhi töötasu kuni 10% projekti toetatavatest kuludest;
- 2) projekti eesmärgi saavutamiseks kaasatud töötaja või eksperdile makstav töötasu kuni 50% projekti toetatavatest kuludest, sh teadus- ja arendustöötaja kaasamisega seotud personalikulud;
- 3) rohetehnoloogia arendamisega seotud tehnoloogilise nõustamise ja ekspertiisi, sh teadus- ja arendusteenuste, insenertehniliste ja disainlahendustega seotud teenuste kulud;

- 4) tehnoloogiliste komponentide arendamiseks ja piloteerimiseks vajalike materjalide, tarvikute ja seadmete soetamise kulud, sh kasutatud seadmete ost või rent. Kui projektiga soetatud seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, on toetatavad vaid projekti kestusele vastavad hea raamatupidamistava kohaselt arvatud amortisatsioonikulud;
- 5) intellektuaalomandi esmakaitse taotlemisega seotud kulud;
- 6) teavitamise ja avalikustamise kulud, mis on vajalikud üldmääruse § 12 lõikes 1 sätestatud nõuete täitmiseks;
- 7) muud projekti elluviimiseks vajalikud otsesed kulud.

(3) Kui toetus on üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkt c alusel antav riigiabi, peavad kõik toetatavad kulud vastama nimetatud artikli tingimustele.

(4) Ei toetata järgmiseid kulusid:

- 1) töötasule lisaks makstavad tasud, sh lisa- ja tulemustasu, preemia, haigushüvitis, puhkusetasu, õppepuhkuse tasu;
- 2) taotluse koostamise ja projekti ettevalmistamise kulu, mis on tehtud enne toetuse rahuldamise otsuse kuupäeva;
- 3) kinnisvara ostmise või rentimise kulu;
- 4) amortisatsioonikulu, v. a määruse § 7 lõike 2 punktis 4 nimetatud juhul;
- 5) kindlustamise kulu;
- 6) kulu, mis on riigi või Euroopa Liidu vahenditest või teistest välisvahenditest hüvitatud;
- 7) õigusabi, kohtu või riigihangete vaidlustuskomisjoni kulu;
- 8) taotleja või partneri üld- ja tegevuskulu;
- 9) käibemaks, välja arvatud üldmääruse § 2 lõikes 5 nimetatud juhul;
- 10) tolli-, sisseveo- ja muu maks, mida hüvitatakse, tasaarveldatakse ja kustutatakse muul moel;
- 11) sularahamakse, teenustasu pangatoimingu eest, intress, tagatismakse ja finantsteenusega seotud muu kulu;
- 12) reklaamikulu;
- 13) riigilõiv, notaritasu;
- 14) muu projektiga mitteseotud ja projekti elluviimise seisukohalt põhjendamata kulu;
- 15) riigiabi andmise reeglite kohaselt mittetoetatav kulu.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei või olla varasem kui taotluse rahuldamise kuupäev ning lõpp ei või olla hilisem kui 1. veebruar 2026. a.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab ja lõpeb taotluse rahuldamise otsuses märgitud kuupäeval.

(3) Toetuse saaja taotluse alusel ja mõjuva põhjuse olemasolul võib KIK abikõlblikkuse perioodi pikendada, kui see ei ületa lõikes 1 toodud lõpptähtaega.

§ 9. Toetuse summa ja osakaal

(1) Toetuse minimaalne summa projekti kohta on 30 000 eurot ja maksimaalne summa 300 000 eurot, välja arvatud juhul, kui toetus on vähese tähtsusega abi ja kehtivad käesoleva määruse §-s 5 nimetatud piirangud.

(2) Toetuse maksimaalne osakaal on 80% projekti toetatavatest kuludest. Üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 2 punkt c alusel antava riigiabi puhul on toetuse osakaal 40% keskmise suurusega ettevõtjale ja 50% väike- ettevõtjale.

(3) Toetus koos omafinantseeringuga peab katma projekti toetatavad kulud, kõik lisanduvad muud ja kaudsed kulud kannab toetuse saaja. Omafinantseeringuna ei arvestata Euroopa Liidu institutsioonide, muude välisabi fondide ja avaliku sektori asutuste poolt antavaid tagastamatuid ja tagastatavaid toetusi.

(4) Kui omafinantseering tagatakse laenu abil finantsasutusest, lisatakse taotlusele laenuandja krediitidikomitee laenuotsus või krediitdiasutuse indikatiivne pakkumus. Erandkorras võib KIK laenuotsuse esitamata jätmist aktsepteerida, kui finantshindamise käigus on taotleja laenu saamise suutlikkus ammendavalt tuvastatav muul viisil.

(5) Projekti toetatavate kuludega seotud käibemaksu võib arvestada toetuse saaja omafinantseeringu osaks juhul, kui see ei ületa projektiga ettenähtud tegevus(t)e omafinantseeringu osakaalu ja on tõendatav, et vastavalt käibemaksu reguleerivatele õigusaktidele ei ole tasutud käibemaksu sisendkäibemaksuna õigust maha arvata või käibemaksu tagasi taotleda ning käibemaksu ei hüvitata ka muul moel.

(6) Toetatavate kulude tegemisel kasutatakse toetust ja omafinantseeringut proportsionaalselt.

3. peatükk

Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Toetuse taotleja peab olema Eesti äriregistris registreeritud ja tegutsev ettevõtte, mis vastab § 3 lõike 1 punktis 11 esitatud definitsioonile. Toetuse taotlejaks ei saa olla füüsilisest isikust ettevõtja.

(2) Taotleja võib projekti elluviimisesse kaasata partneri. Partnerile kohalduvad taotlejale esitatavad nõuded. Toetuse saaja vastutab partneri tegevuste eest.

(3) Taotleja peab vastama üldmääruse §-s 5 nimetatud nõuetele.

(4) Taotlejal peab olema projekti elluviimiseks vajalik omafinantseering.

§ 11. Taotleja kohustused

Taotleja on kohustatud täitma järgmisi nõudeid:

- 1) tõendama, et taotluses esitatud teave vastab toetuse andmise tingimustes sätestatud tingimustele;
- 2) esitama KIKi nõudmisel taotleja, partneri ja taotluse kohta lisateavet etteantud vormis ja tähtajaks. KIK võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja teavet taotluses esitatud andmete kohta või taotluse muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad selgitamist, muutmist või täiendava teabe esitamist;
- 3) võimaldama taotluses esitatud teabe kontrollimist projektiga seotud ruumides ja territooriumil ja osutama selleks igakülgset abi;
- 4) teavitama KIKi viivitamatult taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnenu asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

§ 12. Eelnõustamine

(1) Enne taotluse esitamist peab taotleja läbima eelnõustamise, mille käigus taotleja tutvustab kavandatavat ideed, lähtudes tegevuste vastavusest määruse tingimustele. KIK võib kaasata eelnõustamisse Kliimaministeeriumi ning EASi ja KredExi ühendasutuse esindajad.

(2) Eelnõustamisele võivad tulla iduettevõtted, kes vastavad § 3 lõike 1 punktis 11 esitatud definitsioonile. Eelnõustamine algab taotlusvooru väljakuulutamisele järgnevast päevast ning lõpeb kümme tööpäeva enne taotlusvooru lõpptähtpäeva. Eelnõustamisega seotud teave esitatakse KIKi kodulehel enne taotlusvooru avamist.

(3) Eelnõustamise käigus esitab taotleja e-kirja teel KIKile etteantud vormil projektiplaani. Eelnõustamise käigus selgitab KIK toetuse andmise aluseid, juhib tähelepanu kavandatava projekti võimalikele tehnilistele ja sisulistele puudustele ning annab soovitusi ja teeb ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Eelnõustamine ei kuulu taotleja ja taotluse hindamise koosseisu.

§ 13. Nõuded taotlusele

(1) Toetuse abil peab rohetehnoloogia tõusma vähemalt ühe TRLi taseme. TRL taseme tõusu võrreldakse TRLi tasemega taotluse esitamise hetkel.

(2) Taotluses toodud rohetehnoloogia TRLi tase peab taotluse esitamise hetkel olema vähemalt TRL 4, kuid mitte suurem kui TRL 6.

(3) Arendatav rohetehnoloogia peab sisaldama riistvaralist või füüsilist komponenti ja võib sisaldada digilahenduste arendamist.

(4) Toetust antakse projektile, millega järgitakse Euroopa Liidu keskkonna- ja kliimalaseid õigusakte ja prioriteete.

(5) Toetust antakse projektile, millega järgitakse „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtet.

(6) Taotlus esitatakse e-toetuse keskkonnas ning määruses ette nähtud viisil ning sisaldab järgmisi kinnitusi, andmeid ja dokumente:

- 1) taotleja nime, registrikoodi ja ettevõtte suurust;
- 2) taotleja esindaja andmeid ja esindusõigust tõendavat dokumenti, kui isik tegutseb volituse alusel;
- 3) partneri nime, registrikoodi, esindaja andmeid ning partneri tegevusi ja kulusid projektis;
- 4) projekti nime ja üldist kirjeldust, projekti toimumise kohta ning projekti algus- ja lõppkuupäeva;
- 5) arendatava rohetehnoloogia kirjeldust, sh tehnoloogia seos kliimamuutuste leevendamise ja/või nendega kohanemisega;
- 6) tõendusmaterjale rohetehnoloogia taseme kohta ning ülevaadet tegevustest, mis on vajalikud TRL taseme tõusuks;
- 7) projekti meeskonnaliikmete andmeid, nende tööülesandeid ja CVd;
- 8) projekti eelarvet, sh selle jaotust taotleja ja partneri vahel;
- 9) taotletava toetuse suurust ja osakaalu toetatavatest kuludest;
- 10) projekti tulemust, mis panustab §-s 2 nimetatud eesmärkide saavutamisse;
- 11) projekti tulemus- ja väljundnäitajate baas- ja sihttasest;
- 12) teavet või viiteid selle kohta, mida taotleja peab ärisaladuseks;
- 13) projekti tegevuste ajakava, projekti elluviimise riskid ja nende maandamismeetmeid;
- 14) taotleja kinnitust, et ta nõustub elektroonilisel teel teabe saamisega taotluses avaldatud elektronposti aadressil, elektrooniliselt esitatakse ka projektiga seotud otsused;
- 15) kinnitust, et taotleja ei ole võtnud tööle isikut, kellel puudub õigus Eestis töötamiseks;
- 16) kinnitust, et taotlus ei sisalda juba teostamisel olevaid või teostatud töid;
- 17) kui taotleja on taotlenud või taotleb projektile või projekti üksikutele osadele toetust muudest allikatest, lisatakse taotlusele andmed kõigi projekti toetuste kohta, mis on lisaks määruse alusel antavale toetusele ja mis eraldatakse muudest riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse, Euroopa Liidu või selle liikmesriikide vahenditest;

- 18) kinnitust taotleja vastavuse kohta riigiabi nõuetele KIKi kodulehel avaldatud vastava vormi alusel;
- 19) taotleja poolt täidetud „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele vastavuse hindamisvormi;
- 20) tõendid omafinantseeringu ning projekti mittetoetatavate kulude tasumise suutlikkuse kohta. Taotlusele tuleb lisada taotleja bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelnenud kvartali lõpu seisuga;
- 21) teave, mis tõendab taotleja ettevõtte suurust.

(7) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) projekt on teostatav, mõistlik, vajalik ja kuluefektiivne;
- 2) projekt on teostatav abikõlblikkuse perioodil;
- 3) projekti eelarve on realistlik;
- 4) projekti tulemus- ja väljundnäitaja sihttase on planeeritud tegevustega saavutatav, sh TRLi taseme tõus;
- 5) projekti tegevused, eesmärgid ja tulemused vastavad „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele;
- 6) projekt peab aitama kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele või kliimamuutustega kohanemisele;
- 7) taotlusvormi kõik taotlejale kohalduvad lahtrid peavad olema täidetud, taotlus ja selle lisad peavad olema omavahel kooskõlas.

4. peatükk

Toetuse taotlemine ja taotluse menetlemine

§ 14. Taotlusvooru avamine ja taotluse esitamine

- (1) Toetust andmiseks korraldab rakendusüksus avatud taotlusvoorud. Ühes taotlusvoorus võib taotleja esitada ühe taotluse.
- (2) KIK kuulutab taotlusvooru välja oma kodulehel ja ühes üleriigilise levikuga ajalehes. Taotlusvooru peatamisest ja lõpetamisest teavitab KIK oma kodulehel.
- (3) KIK avaldab taotluse ja projekti vormid ja juhendid hiljemalt taotlusvooru väljakuulutamise päeval oma kodulehel.
- (4) KIK säilitab toetuse andmisega seotud dokumente kümme aastat määruse alusel viimase taotluse rahuldamise otsusest arvates.
- (5) Taotlusvooru tähtpäevaks taotluse esitamata jätmisel jäetakse taotlus menetlusse võtmata ning tagastatakse taotlejale taotlust hindamata.
- (6) Taotlusvooru eelarve kehtestab Kliimaminister.

§ 15. Taotluse menetlemine

- (1) KIK kontrollib taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavust. Taotluse nõuetele vastavuse kontrolli kaasatakse hindamiskomisjoni liikmeid.
- (2) Enne taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse jõustumist võib taotlejate ja taotluste kohta avaldada ainult statistilisi ülevaateid. Hindamisse kaasatud isiku nime ja projekti kohta antud hinnangu võib avaldada viisil, mis tagab, et nime ja hinnangut ei ole võimalik omavahel seostada. Muid andmeid avalikustatakse avaliku teabe seaduses sätestatud korras.
- (3) Taotleja teavitab KIKi viivitamata taotluses esitatud andmete muutumisest või asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

(4) KIKil on õigus taotleja ja taotlusekohase projekti hindamiseks tellida ekspertiis ning teha taotleja juures kohapealset kontrolli.

(5) KIK annab taotluse täienduste ja muudatuste esitamiseks või puuduse kõrvaldamiseks taotlejale kuni 14-päevase tähtaja. KIK võib mõjuval põhjusel tähtaega pikendada.

(6) KIK võib vajaduse korral taotluse läbivaatamise osana kutsuda taotleja tutvustama projekti ideed sisuhindajatele ja hindamiskomisjoni liikmetele.

(7) KIK teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 90 päeva jooksul taotluste esitamise tähtpäevast arvates. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja võrra. KIK võib eelnimetatud menetlusaega pikendada, kui taotluste pingerida ei ole võimalik koostada 90 päeva jooksul taotluste esitamise tähtajast.

(8) KIK võib jätta taotluse rahuldamata, kui taotleja ei ole lõikes 5 nimetatud tähtaja jooksul taotluse puudusi kõrvaldanud.

§ 16. Hindamiskomisjoni moodustamine

(1) KIK moodustab taotluste hindamiseks hindamiskomisjoni, mille koosseisu kuuluvad § 2 lõikes 2 nimetatud valdkondade ministriumite esindajad ja KIKi nimetatud eksperdid.

(2) Hindamiskomisjoni liikmed ja eksperdid peavad deklareerima oma erapooletust, konfidentsiaalsust ja sõltumatust hinnatavatest projektidest ja taotlejatest.

(3) KIK korraldab hindamiskomisjoni tööd.

§ 17. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavuse hindamine

(1) KIK tunnistab taotleja ja partneri ning taotluse nõuetele vastavaks, kui nad vastavad määruse §-des 10 ja 13 sätestatud nõuetele.

(2) KIK võib taotluse rohetehnoloogia valmidustaseme (TRL) hindamisse ja innovaatilisuse tuvastamisse kaasata väliseid eksperte, järgides määruse § 16 lg 2 põhimõtet.

(3) Kui taotlusvooru eelarve on piisav kõikide nõuetele vastavate taotluste rahuldamiseks ei hinnata neid § 18 toodud eelistuskriteeriumite põhjal.

§ 18. Eelistuskriteeriumid

(1) Nõuetele vastavaid taotlusi hindab § 16 lg 1 alusel moodustatud hindamiskomisjon järgmiste eelistuskriteeriumite põhjal:

1) projekti mõju keskkonnale ja kliimale. Hinnatakse, kuidas projekti tegevused aitavad kaasa keskkonna- ja kliimakaitse eesmärkide saavutamisele, ressursside säästlikumale kasutamisele, taastuvenergia kasutamisele, heitmete ja jäätmete vähendamisele ning bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele. Osakaal 50%;

2) projekti teostatavus ja jätkusuutlikkus. Hinnatakse projekti tegevuskava, sh eelarvet ja ajakava. Hinnatakse, kuidas taotluses toodud tegevused aitavad kaasa TRLi taseme tõusule. Hinnatakse projekti meeskonna kvalifikatsiooni, kogemust ja motivatsiooni. Hinnatakse, kuidas on projekti tulemused jälgitavad ja mõõdetavad. Samuti hinnatakse taotluse omafinantseeringu suurust. Osakaal 30%;

3) projekti uuenduslikkus ja konkurentsivõime. Hinnatakse taotluses toodud rohetehnoloogia uuenduslikkust ja eristatavust samaväärsete tehnoloogiatega samas valdkonnas. Hinnatakse projekti potentsiaali leida uusi kliente, turge või koostööpartnereid ning luua majanduslikku lisandväärtust. Osakaal 20%.

(2) KIK avaldab eelistuskriteeriumite hindamismetoodika hiljemalt taotlusvooru avamise kuupäeval oma kodulehel.

(3) Võrdsete hindepunktide korral eelistatakse väiksema järjekorranumbriga eelistuskriteeriumi eest kõrgema hindepunkti saanud taotlust.

(4) Eeliskriteeriumite alusel koostab hindamiskomisjon taotluste pingerea. Taotlusi rahastatakse vastavalt pingereale kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.

§ 19. Taotluse rahuldamise ja taotluse rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotluse rahuldamise kohta teeb KIK taotluse rahuldamise otsuse. Taotlus võidakse rahuldada täielikult, osaliselt või lisatingimustega.

(2) Rahuldamisele kuuluvad nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused või § 18 lõike 3 kohaselt moodustatud pingerea järgi, alustades enim punkte saanud taotlusest, kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.

(3) Kui lg 2 taotluse täielik rahuldamine ei ole taotlusvooru eelarve tõttu võimalik, aga oleks võimalik osaliselt, võib taotleja nõusolekul taotletud toetuse summat vähendada või projekti tegevust muuta ja taotluse rahuldada osaliselt tingimusel, et saavutatakse taotluses sisalduva projekti eesmärk.

(4) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse kuupäev ja tegija;
- 2) toetuse saaja nimi, aadress ja registrikood;
- 3) projekti nimetus ja number;
- 4) projekti kogumaksumus ja toetatavad kulud, sh toetuse maksimaalne suurus ja omafinantseeringu suurus ning kõrvaltingimused;
- 5) projekti abikõlblikkuse periood;
- 6) teave vähese tähtsusega abi andmise kohta vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) 2023/2831, 13. detsember 2023, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes;
- 7) projekti tegevuste eesmärk, tulemusnäitaja(d) koos sihttasemega ning väljundnäitaja(d);
- 8) toetuse maksmise tingimused ning makse aluseks olevate dokumentide ja teabe esitamise kord;
- 9) ettemakse saamise ja kasutamise tingimused;
- 10) toetuse kasutamise üle tehtava järelevalve tingimused ja kord;
- 12) toetuse andmise ja kasutamisega seotud teabe ja aruannete esitamise tähtajad ja kord;
- 13) toetuse maksmise peatamise, tagasinõudmise ning taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise alused;
- 14) otsuse muutmise tingimused;
- 15) otsuse vaidlustamise tähtaeg ja kord;
- 16) muud tingimused, mis on vajalikud projekti edukaks elluviimiseks.

(5) KIK teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui:

- 1) taotleja või taotlus ei vasta määruses nimetatud nõuetele;
- 2) taotlusvooru eelarve mahu tõttu ei ole võimalik projekti toetada;
- 3) taotlust pole võimalik osaliselt rahuldada § 19 lõike 3 alusel;
- 3) taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 4) taotluses on esitatud valeandmeid.

(6) Kui taotlusest ei kõrvaldata KIKi poolt välja toodud puudust selleks määratud tähtaja jooksul, teeb KIK taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust hindamata ja taotlejat ära kuulamata.

(7) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse number ja kuupäev;
- 3) toetuse taotleja nimi, aadress ja registrikood;
- 4) projekti nimetus ja number;
- 5) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 6) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 7) otsuse vaidlustamise tähtaeg ja kord;
- 8) otsusega seotud lisatingimused.

§ 20. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust võib põhjendatud juhtudel muuta toetuse saaja avalduse alusel või KIKi algatusel.

(2) KIK otsustab taotluse rahuldamise otsuse muutmise 30 päeva jooksul toetuse saajalt vastavasisulise taotluse saamisest arvates.

(4) Kui avalduse hindamiseks on toetuse saajal vaja esitada lisaandmeid või KIKil viia läbi täiendavat analüüsi, tellida ekspertiise, pikendatakse avalduse menetlemise aega lisadokumentide esitamiseks või täiendavaks analüüsiks või ekspertiisiks vajaliku aja võrra.

(5) Kui toetuse saaja ei vii projekti ellu taotluse rahuldamise otsuse kohaselt, on KIKil õigus taotluse rahuldamise otsus kehtetuks tunnistada ja makstud toetus tagasi nõuda.

(6) KIK võib tunnistada taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks, kui esineb vähemalt üks üldmääruse § 11 lõikes 1 toodud asjaolu, rahastusotsuses seatud tingimuste rikkumine või kui ilmneb, et tegemist on ebaseadusliku riigiabiga.

(7) Toetuse tagasinõudmise korral tunnistab KIK taotluse rahuldamise otsus vastavas ulatuses kehtetuks. Toetuse kogu ulatuses tagasinõudmise korral tühistab KIK taotluse rahuldamise otsuse kogumahu.

5. peatükk

Toetuse saaja ja partneri õigused ja kohustused

§ 21. Toetuse saaja ja partneri õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal ja partneril on õigus saada KIKilt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete, taotlemise ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saaja ja partner tagavad projekti tegevuste elluviimise taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses ning määruses toodud tingimuste kohaselt. Partner vastutab projekti elluviimise ning selle tulemuse säilimise ja sihipärase kasutamise eest solidaarselt toetuse saajaga.

(3) Toetuse saaja peab säilitama taotlemise ja projekti elluviimisega seotud dokumente vähemalt kümme aastat peale projekti lõppmakse tegemist. Toetuse saaja peab võimaldama dokumentidele juurdepääsu KIKi või muudele toetuse kasutamise järelevalvet tegevatele isikutele.

(4) Toetuse saaja peab viivitamata teatama KIKile projekti elluviimise ajal kõigist asjaoludest, mis võivad mõjutada projekti raames ostetud või loodud vara säilimist ja kasutamist või toetuse saaja võimet täita taotluses ja määruses nimetatud eesmärged või toetuse saaja kohustusi.

(5) Toetuse saaja teavitab avalikkust toetuse üldmääruse § 12 kohaselt.

§ 22. Ostumenetluse ja riigihanke läbiviimine

(1) Toetust makstakse kuludelt, mis on tehtud järgides riigihangete seadust (*riigihange*) või käesoleva määruse § 3 punktis 9 defineeritud ostumenetlust.

(2) Projektiga seotud riigihanget või ostumenetlust ei või välja kuulutada enne taotluse rahuldamise otsuse tegemist.

(3) Kui asja või teenuse eeldatav maksumus ostumenetluse puhul on käibemaksuta võrdne 20 000 euroga või sellest suurem, avaldab toetuse saaja või partner hanketeate riigihangete registris. Riigihanke puhul lähtub toetuse saaja hanketeate avaldamisel RHSi piirmääradest. Nii riigihanke kui ka ostumenetluse puhul peab toetuse saaja enne hanketeate avaldamist edastama riigihanke või ostumenetluse dokumendid KIKile arvamuse avaldamiseks.

(4) Kui asja või teenuse eeldatav maksumus jääb alla käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud piirmäärade, küsib toetuse saaja kirjalikult vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumist vastavas turusektoris tegutsevatelt isikutelt.

(5) Toetuse saaja esitab KIKile riigihanke või ostumenetluse korraldamist tõendavad dokumendid ja selle alusel sõlmitud lepingu viivitamata pärast selle sõlmimist, kui need pole kättesaadavad riigihangete registrist.

(6) KIK nõustab vajaduse korral toetuse saajat või partnerit riigihanke või ostumenetluse tegemisel.

(7) Toetuse saaja esitab enne lepingu muutmist KIKile ülevaatamiseks muudatuse kavandi.

(8) Riigihanke korral peab toetuse saaja seadma riigihanke alusdokumentides tingimuseks, et pakkuja esitab hankelepingu täitmisel oma omanike ja tegelike kasusaajate nimed, isiku-ja/või registrikoodid, iga oma alltöövõtja nime ja registrikoodi ja omanike andmed, ning alltöövõtulepingu nimetuse, kuupäeva, numbri ja summa.

(9) Partnerile kohalduvad ostumenetluse korral toetuse saajale kehtestatud nõuded.

6. peatükk

Toetuse maksmise tingimused ja aruandlus

§ 23. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Vahearuan dluse perioodi pikkuseks on 6 kuud. Vahearuan netes kajastatakse andmed projekti elluviimise kohta ja antakse hinnang tegevuste elluviimise tulemustele vastavalt taotluses esitatule.

(2) Toetuse saaja esitab projekti elluviimise kohta lõpparuande 30 päeva jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõpust arvates. KIK võib põhjendatud juhul tähtaega pikendada 30 päeva võrra aga mitte rohkem kui 1.veebru arini 2026. a.

(3) Vahe- ja lõpparuanne tuleb esitada e-toetuse keskkonnas. KIK kinnitab vahe- ja lõpparuande või saadab selle toetuse saajale täiendamiseks 30 päeva jooksul selle saamisest.

(4) KIK säilitab toetuse, sh riigiabi andmisega seotud dokumente kümme aastat viimase taotluse rahuldamise otsusest arvates.

§ 24. Toetuse maksmine ja sellest keeldumine

(1) Toetust makstakse üldmääruse §-s 9 sätestatud korras, tekkinud ja tasutud toetatavate kulude alusel, välja arvatud § 24 lõikes 3 sätestatud juhtudel.

(2) Toetuse saaja esitab kuludokumentid e-toetuse keskkonna kaudu. Partneri kulud esitab toetuse saaja.

(3) Põhjendatud juhtudel võib toetust välja maksta kuni 40% ulatuses ettemaksuna. Ettemaksuga seotud kulud tuleb teha ja tasuda enne toetuse järgmist väljamakset. Kui toetus on riigiabi § 5 mõistes, tehakse ettemakse garantii alusel vastavalt üldmääruse § 9 lõike 5 punktile 2.

(4) Maksetaotlusele lisatakse järgmised dokumendid:

- 1) teenuse või asja soetamiseks sõlmitud leping, kui see ei ole KIKil esitatud;
- 2) punktis 1 toodud lepingu jõustunud muudatused, mille muutmine on eelnevalt KIKiga kooskõlastatud;
- 3) arve või muu raamatupidamisdokument;
- 4) asjade või teenuste üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
- 5) kulu tasumist tõendav dokument;
- 6) raamatupidamises projekti kulude kajastamist tõendav dokument.

(5) KIK kontrollib maksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust 30 kalendripäeva jooksul. Puuduste korral määrab KIK toetuse saajale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Makse tegemise aeg pikeneb aja võrra, mis kulub toetuse saajal puuduste kõrvaldamiseks.

(6) KIK võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult, kui:

- 1) toetuse saajal on täitmata mõni käesolevast määrusest või taotluse rahuldamise otsusest tulenev kohustus;
- 2) maksetaotlusele lisatud dokumendid ei vasta nõuetele;
- 3) maksetaotluses oleva või projekti ükskõik millise kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
- 4) ilmnunud asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda viia projekti ettenähtud ajaks ellu või saavutada kavandatud tulemust;
- 5) üldmääruse § 9 lõikes 7 toodud juhtudel.

(7) Viimane maksetaotlus esitatakse koos projekti lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast seda, kui KIK on lugenud projekti tegevused abikõlblikkuse perioodil ellu viiduks ja on lõpparuande kinnitanud.

7. peatükk

Toetuse maksmisest keeldumine, tagasinõudmine ja vaided

§ 25. Toetuse maksmisest keeldumine

KIK keeldub toetuse maksmisest täielikult või osaliselt, kui:

- 1) kulu ei ole toetatav;
- 2) kuludokumentid ei vasta nõuetele;
- 3) toetuse saajal on täitmata mõni käesolevast määrusest või taotluse rahuldamise otsusest tulenev kohustus;
- 4) üldmääruse § 9 lõikes 7 loetletud juhtudel.

§ 26. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

(1) Toetus nõutakse ja makstakse tagasi üldmääruse §-s 11 ning taotluse rahuldamise otsuses sätestatud alustel.

(2) Kui projekti käigus ilmneb, et seda ei ole võimalik ellu viia, nõutakse kogu makstud toetus tagasi. Kui projekti eesmärk on saavutatud osaliselt, nõutakse toetus proportsionaalselt tagasi.

§ 27. Vaide esitamine

(1) KIKi toiminguga või otsuse peale võib esitada vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(2) Vaide lahendab KIK.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristen Michal
Minister

(allkirjastatud digitaalselt)
Keit Kasemets
Kantsler